

**„ GONDOLJA ÁT ÚJRA! „
A MÁJGYULLADÁS
ELLENI KÜZDELEM
NAPJÁNAK
ALKALMÁBÓL**

Szerkesztette: dr Lázár Sarnyai Nóra

H E P A T I T I S

„GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- ◉ Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) kezdeményezésére **július 28-án tartják a fertőző májgyulladás elleni küzdelem világnapját**, melynek idej mottója: Gondolja át újra!
- ◉ A kampány célja, hogy felhívja a figyelmet a vírusok okozta krónikus májgyulladásra, kialakulásának okaira, a kockázati tényezőkre és a betegség korai felismerésének jelentőségére, minél szélesebb körben tudatosítsa ezek fontosságát a betegség visszaszorításában. Időben felismerve a betegség gyógyítható, azáltal, hogy a vírust megfelelő gyógykezeléssel kiirtják a szervezetből, így megszüntethető a fertőzőképesség és megelőzhető a májrák kialakulása.

„ GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- ⊙ A májgyulladás vagy **hepatitisz** (*hepatitis*) a máj heveny vagy idült gyulladós megbetegedése, melyet elsősorban különböző vírusfertőzések okozhatnak. A jelenleg ismert **vírusokat A-tól G-ig jelzik**. A már említetteken kívül más vírusok is okozhatnak fertőző májgyulladást, ezek pedig: parvovírus B19, rubella, herpesz vírusok, Epstein- Barr vírus, parotitis vírus.

„GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- ⊙ Hepatitis A vírus a beteg székletével ürül, a széklettel szennyezett víz, élelmiszer fogyasztása jelenti a legnagyobb veszélyt. A kórokozó mosatlan, fertőzött zöldségekkel, gyümölcsökkel, part menti vizekben tenyésztett tengeri állatokból készült nyers vagy nem eléggé átfőtt vagy átsütött tengeri ételekkel, széklettel szennyezett kézzel, tárgyakkal és fürdővíz útján is terjed.
- ⊙ Hepatitis E vírus hasonló úton terjed, mint az A vírus.

„GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- ◉ **A hepatitis B, C, D vírus terjedésénél/átvitelénél a közös fecskendő használata (ténylegesen az abban megmaradt fertőzött vér) jelent komoly kockázatot valamint a nemi úton történő fertőződés. A kórokozó az apró, akár szemmel nem is látható nyálkahártyásérüléseken keresztül bekerülhet a véráramba. Így fokozottan veszélyeztetettek, akik gyakran váltogatják szexuális partnereiket.**
- ◉ **Veszélyforrást jelentenek még a közös használatú, nem kellően tisztán tartott és apró sérülést könnyen okozó eszközök (akupunktúrás és tetováló eszközök, manikűrkészlet, borotva, fogkefe).**
- ◉ **A HBV fertőzött anyának születendő gyermeke is fertőzött lesz, amennyiben az újszülött nem részesül védőoltásban.**

„GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- A fertőzöttek kétharmadánál a betegség **tünetek nélkül** zajlik, így minden további nélkül észrevétlen maradhat a kórokozó a máj sejtjeit alattomosan pusztítja, az első tünetek olykor csak 20-30 év múlva jelentkeznek. Ritkán a fertőzés lezajlása után az érintett fáradékonyságról panaszkodik, és csak a vérszérumból kimutatható transzamináz májenzim-értékek utalnak lezajlott fertőzésre. Maradék egyharmaduknál 1-6 hetes lappangási idő után az **akut májgyulladás klasszikus tünetei** jelentkeznek: a szemfehérje és a bőr sárgasága, sötétsárgára váltó vizelet, világos széklet, végtagfájdalmak, étvágytalanság, hasfájás, rosszullét, hányás, hasmenés.

„GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- ⦿ A hepatitis A és B vírusfertőzés védőoltással megelőzhető. A HCV elleni vakcináció még nem megoldott, emiatt fontos a véradók szűrése, az autotranszfúzió előnyben részesítése, többszörös szexuális partnerek esetén az óvszer használata, a tetoválás és testékszerek mellőzése.

„ GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- ◉ Az A típusú hepatitis megelőzési módjai:
Megfelelően hőkezelt, megbízható ételek, italok, palackozott víz, tisztított, hámozott gyümölcsök, zöldségek fogyasztása. Nyers kagylók, rákok, csigák, halak (tenger gyümölcsei) és a fertőzött vízből készült jégkocka fogyasztásának a kerülése. Az utcai árusnál való étkezés kerülése. Személyi higiéne betartása, gyakori kézmosás. Védőoltások(lásd az alábbi ábrát)

Licensed Hepatitis A Vaccines

Vaccine	Age	Dose	Volume	# Doses	Schedule
VAQTA	1-18 years	25 Units	0.5 ml	2	0, 6-18 mos
	≥ 19 years	50 Units	1.0 ml	2	0, 6-18 mos
HAVRIX	1-18 years	720 ELISA Units	0.5 ml	2	0, 6-12 mos
	≥ 19 years	1440 ELISA Units	1.0 ml	2	0, 6-12 mos
TWINRIX*	≥ 18 years	720 ELISA Units ----- 20 ug	0.5 ml	3	0, 1, 6 mos

„GONDOLJA ÁT ÚJRA !”

- A hepatitis B megelőzésének lehetőségei: kerülni kell a fertőzött egyén tárgyainak (borotva, fogkefe) közös használatát. Csak steril eszközzel végezhető tetoválás, testékszer-felhelyezés, az intravénás drogélvezőket pedig segíteni kell, hogy mindig steril fecskendőt és tűt használjanak. A nemi úton való terjedés megelőzésének legjobb módszere, a kölcsönösen monogám párkapcsolat, illetve a gumióvszer használata. A legbiztosabb védelmet a HBV elleni védőoltás biztosítja(lásd az alábbi ábrát).

	Hepatitis B vírussal fertőzött anya újszülöttje	Nem fertőzött anya újszülöttje	Egyéb gyermekek, tinédzserek, felnőttek
1. adag	A szülés utáni 12 órában	az első 2 hónapban	bármikor
2. adag	1-2 hónapos korban	1-4 hónapos korban (minimálisan egy hónap különbség a két dózis között)	1-2 hónappal az első dózis követően
3. adag	6 hónapos korban	6-15 hónapos korban	6 hónappal az első dózis után